

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

LESNÍ MATEŘSKÁ ŠKOLA REMÍZEK

Příroda není místo, které bychom měli navštívit, je to domov. (Gary Snyder)

Obsah

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	1
LESNÍ MATEŘSKÁ ŠKOLA	1
REMÍZEK	Chyba! Záložka není definována.
1 Identifikační údaje.....	1
2 Obecná charakteristika školy	2
3 Charakteristika vzdělávacího programu	3
3.1 Filozofie školky, vzdělávací cíle a záměry	3
3.2 Východiska pro vzdělávací činnost	4
3.3 Jakými metodami práce toho dosahujeme?	5
4 Podmínky vzdělávání	6
4.1 Materiální podmínky	6
4.2 Životaspráva	7
Strava	7
Odpočinek	7
Pohyb	8
Vztah k přírodě.....	8
4.3 Psychosociální podmínky	9
4.4 Organizace chodu	9
4.5 Řízení Lesní mateřské školy Remízek	10
4.6 Personální a pedagogické zajištění.....	11
4.7 Spoluúčast rodičů	12
4.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami	13
4.9 Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let.	14
4. 10 Individuální vzdělávání	14
5 Vzdělávací obsah	15
5.1 JÁ	15
5.2 JÁ A LIDÉ KOLEM MĚ	17
5.3 PŘÍRODA JE NAŠÍM DOMOVEM – JSME JEJÍ SOUČÁSTÍ aneb Země je ze mě	19
5.4 TRADICE V SOULADU S PŘÍRODNÍMI RYTMY.....	21
5.5 POZNÁVÁME SVĚT	23
6 Organizace vzdělávání	24
7 Evaluační systém	25

Přílohy

1 Identifikační údaje

Název ŠVP pro PV: Příroda není místo, které bychom měli navštívit, je to domov.

Název a sídlo školy: Lesní mateřská škola Remízek, Milčice 5, 38716 Kraselov

IČ: 02445620

RED IZO: 691010242

Zřizovatel školy: Lesní mateřská škola Remízek, z. s.

Jméno ředitelky: Bc. Aneta Ira

Zpracovatelé: Bc. Petra Troupová, Bc. Aneta Ira, Bc. Terezie Košnarová, Bc. Pavlína Rybová

Číslo jednací: 3/2017, schváleno na pedagogické radě 19. 8. 2017

Dodatky:

Platnost: od 1. 9. 2017

Kontakt:

Telefon: +420 728 247 876

E-mail: anetaira@seznam.cz

Web: www.skolkaremizek.cz

2 Obecná charakteristika školy

Lesní mateřská škola Remízek začala svou činnost v září 2014 jako Dětský klub Remízek, v březnu 2016 splnila Standardy kvality dané Asociací lesních mateřských škol. Od září 2017 byla Lesní mateřská škola Remízek (dále jen Remízek) registrována do sítě škol a školských zařízení. Remízek funguje jako jednotřídní věkově smíšená třída s počtem 15 dětí na dva dospělé průvodce.

Provoz Lesní mateřské školy Remízek probíhá v okolí osady Milčice patřící k obci Kraselov v okrese Strakonice. Území pokrývají četné komplexy lesů a luk, krajina je dále bohatě členěna množstvím remízů a mezí. V okolí se nachází menší počet rybníků (přírodních i uměle vytvořených), v blízkosti osady Milčice a osadou Dřetiny protéká malý potok. Děti netráví čas pouze na jednom stálém místě, ale místa se mění podle aktuálního vzdělávacího programu a podle počasí (např. využití přirozeného krytu lesa při dešti).

Častým místem pobytu dětí je remíz mezi obcemi Kraselov a Milčice zvaný Remízek. Jde o travnatý pahorek s množstvím vzrostlých stromů (převážně jde o třešně), okolí Remízku je travnaté. Zde se nachází vytápěné teepee o průměru 8 metrů, které slouží jako zázemí Lesní mateřské školy Remízek, krytá pergola, hygienické zařízení (suché WC se separační vložkou, tekoucí pitná voda z barelu s výpustí), ohniště a množství přírodních herních prvků.

K poobědovému odpočinku dětí slouží látkové houpací sítě na Remízku. V případě nepříznivého počasí děti odpočívají na lehátkách ve vlastním spacáku.

Ve vnitřním i venkovním zázemí školky jsou průběžně doplňovány pomůcky a hračky. Hračky jsou převážně z přírodních materiálů.

3 Charakteristika vzdělávacího programu

3.1 Filozofie školky, vzdělávací cíle a záměry

Náš ŠVP vychází z motto *Příroda není místo, které bychom měli navštívit, je to domov* (Gary Snyder). Naše školka uprostřed nádherné pošumavské přírody díky častému pobytu venku v přírodě učí děti přirozenou cestou tomu, že příroda je opravdu naším domovem, o který musíme pečovat, a ne pouhou kulisou našeho života.

Pedagogové jsou průvodci dětí, doprovází je na jejich cestě za poznáváním. Děti poznávají nejen své okolí, ale i samy sebe. Nenásilným způsobem rozvíjíme to, k čemu jsou děti přirozeně přitahovány.

Děti mají dostatek volnosti a svobody, ale zároveň se tím učí zodpovědnosti. Je to svoboda a volnost v rámci jasně stanovených pravidel. Naším cílem je, aby děti pochopily daná pravidla a vnitřně se s nimi sžily. S dětmi jednáme respektujícím přístupem, ale zároveň učíme děti, že ve vzájemném vztahu je nutné respektovat toho druhého.

Při řízených činnostech vycházíme z prožitkového učení. Nedržíme se striktně předem připravených plánů, ale máme otevřenou mysl a vítáme podněty a nápady, s kterými dětmi přijdou. V dětech je tak rozvíjena kreativita, samostatnost, učí se nalézat různá řešení při překonávání úkolů a potíží.

Pečujeme o všechny smysly, ať už jde o vjemy zrakové (estetické, barevné či světelné podněty), vjemy hmatové (používání masážních kartiček, každá věc může být důkladně hmatem prozkoumána, děti se mohou dotýkat nejrůznějších předmětů z různorodých materiálů), vjemy sluchové (hudba, vlastní zpěv či hra na nástroje, poslouchání ptáků, potůčku v lese, větru apod.), vjemy čichové (aroma olejíčky při odpočinku, vůně při společném vaření, vůně v přírodě), či vjemy chuťové (při společném jídle cítíme chutě nejrozmanitějších potravin, kvalitního a chutného jídla, ochutnáváme jedlé plody, které nám příroda nabízí).

Mimořádný význam má pro nás příroda. Rytmus v průběhu školního roku vychází z rytmů přírody. Naším hlavním záměrem je, aby si děti vytvořily hluboký vztah k přírodě – byly k ní citliví tedy environmentálně senzitivní. Důraz klademe péči o volně žijící zvířata – v zimě přikrmujeme pravidelně ptáky – krmítka jsou zavěšena v Remízku, kde děti tráví hodně času. Dáváme kaštiny, žaludy a seno do krmelců. Denním pobytem v přírodě přirozeně u dětí rozvíjíme schopnost umět se

pohybovat v přírodním terénu, být zvyklý na různé venkovní teploty apod. Díky častému pobytu venku se děti v přírodě cítí klidně a uvolněně, umí si v ní odpočinout a ví na co si dát v přírodě pozor. Člověk s nízkou úrovní schopností pro kontakt s přírodou se v ní stresuje – představuje si nebezpečí, která nejsou reálná, prožívá nepohodlí, leccého se štítí.

3.2 Východiska pro vzdělávací činnost

Koncept lesních mateřských škol

Díky této inspiraci tráví děti většinu času venku v přírodě téměř za každého počasí. Děti ke hře využívají materiál, který jim nabízí sama příroda (klacíky, členitost terénu, potůček, přírodniny atd.). Tím jsou děti odkázány mnohem více samy na sebe, na vlastní schopnost tvořit, schopnost imaginace, sociální dovednosti, samostatnost...

Waldorfská pedagogika

Waldorfská pedagogika je inspirací k uvědomění si nepostradatelnosti denního řádu v životě dětí, ale také k rozvíjení vnímavosti k proměnám přírody během koloběhu roku. Pocit řádu a předvídatelnost některých dějů přináší do psychiky dítěte pocit bezpečí a stálosti věcí. Nedílnou součástí jsou pravidelné slavnosti, které přirozeně reflektují dění v přírodě. Na slavnosti jsou zváni rodiče, prarodiče, kamarádi dětí...

Montessori pedagogika

Pro děti je důležitý pocit svobody v rámci vymezených hranic. Malé děti se umějí o sebe postarat často daleko více, než si myslíme, ale potřebují k tomu čas a prostor, aby se to naučily. Pedagog je zde v roli aktivního pozorovatele, dává dítěti čas a prostor pro to, aby věci dokázalo udělat samo.

Respektovat a být respektován

Klademe důraz na respektující přístup v komunikaci místo mocenského a autoritativního přístupu k dítěti.

3.3 Jakými metodami práce toho dosahujeme?

V naší školce nevyznáváme soutěživost. Podporujeme vztahy založené na spolupráci, respektu a úctě. Tyto vztahy pěstují pedagogové nejen vůči dětem, ale i mezi sebou a vůči rodičům.

V průběhu dne kromě řízených aktivit dáváme dětem dostatek prostoru pro volnou hru. Volná hra rozvíjí kreativitu a tvůrčí sílu. Děti se díky volné hře mohou přirozeně učit od sebe navzájem, prožívat své představy a díky ní zakoušet zážitky a situace, které by jinak nezakusily. Mohou uplatnit jak svou fantazii, tak svou tvořivost, navazovat vztahy, učit se řešit konflikty, prožívat pocity sounáležitosti... Uvědomujeme si, že volný čas dětí je již v předškolním věku často strukturován řízenými činnostmi odehrávajícími se v různých zájmových kroužcích, proto si myslíme, že je důležité, aby volná hra zastupovala podstatnou část denního programu v naší školce.

K řízeným činnostem děti motivujeme, povzbuzujeme, ale nenutíme. V řízené činnosti dáváme dětem prostor pro uplatnění jejich nápadů, mnohdy pak dosáhneme vskutku neuvěřitelných a překvapivých výsledků. Dítě pak zažívá radost z učení.

V naší školce máme věkově smíšený kolektiv dětí. Tím je přirozeně vytvořen prostor, který děti vede ke spontánnímu sociálnímu učení. Starší děti se učí pomáhat mladším, mladší děti se od svých starších kamarádů leccos nového naučí. Při činnosti ve skupině motivujeme děti ke spolupráci.

Při odpočinku je jeden pedagog spolu s provozní s dětmi, které odpočívají. Druhý pedagog se věnuje individuálně těm dětem, které v následujícím školním roce čeká vstup do základního vzdělávání. Ti jsou připravováni na vstup do školy rozvojem grafomotoriky, předmatematických představ, jazykových dovedností apod.

4 Podmínky vzdělávání

4.1 Materiální podmínky

Lesní mateřská škola Remízek je jednotřídní. Jako své zázemí slouží teepee na Remízku, které nabízí relativně velký prostor i prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým a individuálním činnostem. Spolek Lesní mateřská škola Remízek, z.s. si pronajímá místnost v Obecním úřadu Kraselov, kde má uskladněné vzdělávací pomůcky, hračky a knihy, které průběžně obměňuje v teepee a venkovním zázemí školky.

Teepee je vybaveno novým a restaurovaným nábytkem. Nachází se zde stolky a židličky, lehátka, úložné prostory pro vzdělávací pomůcky, úložné prostory pro ložní prádlo a věšáky pro záložní převlečení dětí.

Vybavení pro odpočinek za nepříznivých klimatických podmínek – lehátka v teepee – jsou přizpůsobena antropologickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná a bezpečná. Děti na nich spí ve vlastních spacácích. Pokud je možný odpočinek venku, odpočívají děti v látkových houpacích sítích s vlastními dekami.

Vybavení hračkami a pomůckami, náčiním, materiály a doplňky je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy dostatečně využíváno. Staré a nepotřebné pomůcky jsou průběžně vyřazovány.

Děti se svými výtvy podílejí na úpravě a výzdobě interiéru teepee. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům – většinu výtvarných prací a výrobků si děti odnášejí domů, protože teepee neposkytuje dostatečný prostor pro shromažďování věcí.

Venkovní zázemí Remízku i přilehlé komplexy lesů a luk zajišťují optimální využití venkovního prostředí v průběhu celého roku.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle daných předpisů.

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky, jsou umístěny tak, aby na ně děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

4.2 Životospráva

Po rodině je právě mateřská škola tím, kdo dává dětem základ pro správnou životosprávu. Vedle zdravé a pestré výživy, pravidelného střídání aktivity a odpočinku, dostatku pobytu na čerstvém vzduchu, ohleduplnému vztahu k přírodě, klademe důraz na harmonické prostředí v naší škole, které je možné jenom tam, kde se k sobě chovají všichni s respektem, jsou k sobě vlídní. Uvědomujeme si, že nejlepší cestou k vytvoření takového prostředí je náš správný vzor.

Strava

Stravu zajišťuje kuchařka/provozní, kterou Lesní mateřská škola Remízek zaměstnává. Dle zákona zajišťujeme kompletní, zákonem požadovaný rozsah stravování. Mimo kompletně vegetariánskou stravu nabízíme zájemcům i dvakrát týdně masitý (popřípadě rybí) oběd. Maso dovážíme ve vysoké kvalitě pouze z farmářských chovů, taktéž mléčné výrobky z velké části odebíráme od místního farmáře. Co nejvíce se snažíme vařit ze sezónní zeleniny a využívat místní zdroje pro nákup ovoce a zeleniny.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné odstupy. Děti do jídla nenutíme, jídlo nabízíme. Během dne je k dispozici dostatek tekutin. Voda (nebo teplý nápoj), který je stále k dispozici, je dětem naléván do jejich vlastních termosek.

Odpočinek

Poobědový odpočinek se odehrává venku v látkových houpacích sítích, kde jsou děti přikryté vlastní dekou z domova, mohou mít u sebe vlastní polštářek nebo plyšovou hračku, což v dětech vyvolává pocit bezpečí.

Za ztížených klimatických podmínek probíhá poobědový odpočinek na leháčcích v teepee. Děti pak odpočívají ve vlastních spacácích. Opět u sebe mohou mít vlastní polštářek nebo plyšovou hračku.

Jsou plně respektovány individuální rozdíly. Odpočívání chodí všechny děti mimo předškoláky, po chvíli odpočinku ty děti, které nemohou usnout, mohou vstávat (cca 20 minut – jedna čtená pohádka). Místo spánku je pak nabízena náhradní klidná činnost, protože všechny děti jsou

v jednom prostoru. Děti si kreslí, prohlížejí knihy, mohou vystříhávat, malovat atd. tak, aby co nejméně rušily spící děti.

Předškolní děti mají v době odpočinku menších dětí předškolní přípravu, pokud však chtějí, mohou odpočívat s ostatními dětmi.

Pohyb

Jelikož se děti v podstatě stále nacházejí ve venkovním prostředí, dostává se jim v potřebném množství pohybové aktivity, kterou si však mohou přizpůsobit vlastním potřebám a možnostem. Venkovní prostředí děti učí výborné dovednosti pohybu v terénu (i ve velmi těžkém terénu s překonáváním přírodních překážek jako jsou potok, padlé kmeny stromů, ostružiní, hustý jehličnatý porost apod.). Mimo přirozený pohyb při volné hře, řízených činnostech nebo při putování přírodou, cvičí děti každý den po poobědovém odpočinku tradiční jógové cvičení – Pozdrav Slunci.

Jednou týdně děti cvičí v rámci odpoledního bloku dětskou jógu.

Neopomínáme ani cvičení s míči, švihadly apod.

Vztah k přírodě

Rozvinout v dětech citlivý vztah k přírodě považujeme také za výchovu ke správné životosprávě. Je vědecky dokázáno, že děti, které tráví více času venku, jsou fyzicky aktivnější a méně u nich hrozí nadváha či obezita. Malé děti, které si hrají v přírodním prostředí, rychleji rozvíjejí hrubou motoriku. Pobyt v zeleni má celkový blahodárný účinek na lidské zdraví, zlepšuje fyzickou kondici a posiluje imunitní systém. K tomu, abychom mohli přírodu dobře vnímat je důležité si k ní vytvořit vztah, pak dokážeme přírodě lépe porozumět, žít s ní v souladu a respektovat ji.

Děti se častým pobytem venku přirozeně učí poznávat přírodu, učí se poznávat byliny, které můžeme běžně na našich loukách potkat a jejich možné využití, učí se, že odpadky do přírody nepatří – pedagog průvodce má u sebe sáček, do kterého odpadky, které v přírodě s dětmi najde, ukládá a pak jej odnáší do příslušného kontejneru. Častým pobytem venku zažívají děti přirozené změny v přírodě, které přináší střídání ročních období.

4.3 Psychosociální podmínky

Menším počtem dětí ve skupině je přirozeně vytvářeno „rodinné“ prostředí, ve kterém jsou děti láskyplně přijímány a mohou se zde cítit bezpečně.

Chování dospělých LMŠ Remízek k dětem vychází z úcty k dítěti a respektujícího přístupu. Dospělí si hlídají, aby jejich chování bylo v souladu s jejich myšlením, tedy aby bylo pravdivé.

Dospělí Remízku si také plně uvědomují, že to, jaké jsou vztahy v týmu, může ovlivnit i fungování dětské skupiny. Proto spolu jednájí a komunikují otevřeně a navzájem se respektují.

Snažíme se, aby si děti uvědomovaly zodpovědnost za své vlastní chování a viděly důsledky svého chování ve své komplexnosti. Zároveň se snažíme každé dítě poznat a pochopit motivy jeho chování. K tomu nám pomáhají rozhovory s rodiči a společně nacházíme možné cesty řešení.

Snažíme se vést děti tak, aby k sobě navzájem byly zdvořilí, uměly spolupracovat, dokázaly se vcítit do druhého, vzájemně se respektovaly a aby své konflikty mezi sebou uměly řešit samy.

První dva týdny docházky dítěte do školky mohou rodiče docházet do školky spolu se svým dítětem a ulehčit mu tak adaptační proces.

4.4 Organizace chodu

Denní řád Remízku je dostatečně pružný, reaguje na individuální potřeby a aktuálně změněné potřeby, zároveň však dbáme na to, aby by každý den měl jasný rytmus, který umožní dětem cítit se bezpečně. V průběhu dne probíhá předem připravená řízená činnost, ale zároveň dáváme velký prostor volné hře.

Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru a její dokončení. Aktivita a spontánnost jsou u dětí zvláště podporovány. Děti provádějí činnosti buď individuálně, nebo v malých či velkých skupinách. Dětem je zajištěno dostatek soukromí, potřebují-li ho. Při plánování činností se vychází z potřeb a zájmů dětí.

Provoz školy začíná v 8.00 a končí v 16.00 hodin. Děti přicházejí/přijíždějí do školky postupně mezi 8.00 a 8.20 hodin. Rodiče nebo osoby k tomu oprávněné si vyzvedávají děti po obědě ve 12.30 nebo od 15.00 do 16.00.

Harmonogram dne

8:00 – 8:20	příchod dětí – vždy přijíždí první pedagog, druhý asistent může přijet do 8:15
8:30	přivítání v kruhu, seznámení, co nás během dne čeká
8:30 – 11:20	volná hra, putování, svačina, činnost řízená pedagogem
11:20 – 11:30	hygiena, příprava na oběd
11:30 - 12:15	oběd, úklid po obědě
12:30	vyzvedávání dětí s půldenní docházkou
12:30 – 13:30	poobědový odpočinek (čtení), klidové aktivity, předškolní příprava + pozdrav Slunci (dětská jóga)
13:30 – 14:30	kroužky (angličtina s rodilým mluvčím, dětská jóga, "Original Play"®), odpolední aktivity, volná hra
14:30 – 15:00	závěrečný komunitní kruh, svačina
15:00 – 16:00	úklid hraček na Remízku, odchod k místu, kde si děti vyzvedávají rodiče

4.5 Řízení Lesní mateřské školy Remízek

Ředitelka Lesní mateřské školy Remízek je jedním z pedagogů mateřské školy a zároveň přebírá zodpovědnost za chod školky, na které se ale podílí celý tým pedagogů. Při plánování se opírá o předchozí analýzu a zpětnou vazbu, kterou získává z evaluačního hodnocení.

Školní vzdělávací program vypracovává celý pedagogický tým Remízku.

Důležité změny a potřeby řeší ředitelka společně s ostatními pracovníky při pedagogických radách. Kolektiv všech zaměstnanců Remízku pracuje jako jeden tým.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovní náplni každého pracovníka.

4.6 Personální a pedagogické zajištění

V Lesní mateřské škole Remízek jsou každý den přítomni minimálně dva dospělí průvodci, z nichž jeden je vždy vysokoškolsky vzdělaný učitel pro MŠ (složení průvodcovského týmu je tedy pedagog + asistent pedagoga/lesní chůva nebo pedagog + pedagog). Ředitelka Remízku má odpovídající vzdělání opravňující vést lesní mateřskou školu zapsanou v registru škol a školských zařízení.

Naši průvodci se podle svých možností dále sebevzdělávají, mají kurz první pomoci.

Specializované služby zajišťují specialisté v oboru. Po konzultaci s rodiči může být některým dětem doporučena návštěva PPP ve Strakonících, většinou kvůli posouzení školní zralosti. V případě potřeby se můžeme obrátit na SPC, na specialisty v oboru vad řeči nebo na fyzioterapeuta (seznam s kontakty – viz dokument Adresář školských poradenských pracovišť).

4.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodiči funguje na vztahu otevřené a respektující komunikace a vzájemné důvěry.

Komunikace s rodiči probíhá formou:

- osobní – při předávání dětí, na třídních schůzkách a na slavnostech
- emailem
- telefonicky.

Rodiče se mohou podílet na aktivitách školky – doprovod při výletech. Společné brigády pro školku.

Rodiče 1 x měsíčně dostávají informativní emailem, co děti během předešlého měsíce ve školce zažily. Zároveň jsou jim emailem zasílány písničky, básničky, kterým se zrovna ve školce věnujeme.

Pedagogové vždy chrání soukromí rodiny. Informace, které se dostanou pedagogům od dětí, nejsou šířeny dále.

S rodiči jednájí pedagogové ohleduplně a taktně, protože pracují s důvěrnými informacemi.

Rodiče jsou požádáni, aby své postřehy (vše, co jim leží na srdci) bezprostředně sdělovali, ať už osobní komunikací přímo s pracovníkem Remízku nebo přes emailovou komunikaci na školkový mail, do kterého mají všichni pracovníci Remízku přístup.

4.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

V naší LMŠ se snažíme vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti pro všechny děti, tedy i pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Myslíme si, že integrace do běžného kolektivu dětí zamezuje u dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami jeho případné izolaci od vrstevníků. Naším cílem je tyto děti přivést k co největší samostatnosti a rozvíjet vzájemnou komunikaci.

Avšak v našich podmínkách, kdy se pohybujeme většinu dne v lesním terénu, je obtížné přijmout děti s tělesným postižením – tedy s postižením pohybového ústrojí a děti nevidomé.

Vzdělávání dětí se SVP bude upraveno v Plánu pedagogické podpory a Individuálním vzdělávacím plánu (příloha č. 2) ve spolupráci s rodiči a s poradenským zařízením a v součinnosti s příslušnou vyhláškou. K vyhodnocení plánů dochází 2 x ročně.

Děti se SVP, doporučujeme se souhlasem jejich zákonných zástupců k vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení PPP pak přistupujeme k reedukační péči. Pokud je vzdělávání dítěte a péče o něj náročná (např. dítě s PAS, s MR), zajistíme dalšího pracovníka – asistenta pedagoga.

V procesu úpravy vzdělávání dětí mimořádně nadaných využíváme dva postupy nebo jejich kombinaci:

- obohacování předškolního vzdělávání (jeho rozšiřování a prohlubování),
- akcelerace vzdělávání (rychlejší zvládnutí látky dítětem).

Snažíme se, aby výchova pro nadané děti byla pestrá a podnětná, aby umožňovala hledání a objevování pro děti nových informací a souvislostí. Vytváříme jim prostor a materiál pro složitější činnost, poskytujeme jim volnost v rozhodování, co budou dál dělat ve volném čase, necháváme děti samostatně číst, počítat, studovat encyklopedie.

4.9 Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let.

Dvouleté děti jsou přijímány po předchozím adaptačním procesu, během kterého se zjišťuje, zda je konkrétní dvouleté dítě schopné zvládnout pobyt v LMŠ, který je fyzicky náročnější, než pobyt v běžné MŠ.

Prioritou pro děti v tomto věkovém období podle nás není vzdělávání, ale adaptace na jiné společenství, než je rodina, a to především prostřednictvím hry. Učení probíhá přirozeně nápodobou.

4. 10 Individuální vzdělávání

S dětmi, které jsou zapsány k individuálnímu vzdělávání, proběhne v měsíci listopadu setkání. U ověřování jsou přítomni i rodiče. O možných termínech ověřování jsou rodiče dětí zapsaných k individuálnímu vzdělávání informováni emailem na počátku školního roku.

5 Vzdělávací obsah

Vzdělávací nabídku v naší školce dělíme do několika hlavních bloků. Tyto bloky se v průběhu roku prolínají, nejsou řazeny chronologicky, pedagogové je rozpracovávají do třídních vzdělávacích plánů, zde se vzájemně prolínají a zároveň se s nimi pracuje podle aktuální situace.

5.1 JÁ

Charakteristika:

Každé dítě vnímáme jako jednotlivce s rozličnými potřebami. Respektujeme jeho tempo při nabývání nových schopností, dovedností... Nepodporujeme soutěživost, všechny činnosti tedy směřujeme tak, aby při nich nedocházelo k srovnávání dětí.

Čeho chceme dosáhnout:

- prohloubení vyjadřovacích schopností
- učit se správně chovat nejen k sobě samému, ale i k lidem v mém okolí
- uvědomit si, že každý jsme jedinečný
- poznat lépe svoje tělo
- poznat jaké jsou moje smyslové, pohybové a umělecké možnosti

Co dětem nabízíme:

- smyslové hry zaměřené na – hmat, sluch, čich, chuť, zrak, rovnováhu
- rozvoj hrubé motoriky v přírodním terénu – zahrnuty jsou zde nelokomoční pohybové činnosti a lokomoční p. č.
- volná hra, prosociální hry, komunitní kruh
- činnosti, při kterých vnímáme vlastní tělo – mimo jiné dětská jóga
- učit se rozlišovat zlo a dobro
- činnosti vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování sebehodnocení
- aktivity podporující vzájemné sblížení a kamarádství

Co se děti naučí:

- poznat lépe své tělo, vnímat své potřeby a poznávat, co je pro nás zdravé a co nebezpečné
- umět se domluvit s ostatními dětmi – říci svůj názor, umět ve skupině spolupracovat
- uvědomit si nejen svá práva, ale i práva druhých a respektovat je, umět vyjádřit souhlas i nesouhlas, případně říci „NE“
- mít zdravé sebevědomí
- vyjadřovat samostatně své pocity, prožitky, zájmy i potřeby – porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- dodržovat dohodnutá pravidla – děti rozumí jejich smyslu a chápou potřebu je zachovávat

5.2 JÁ A LIDÉ KOLEM MĚ

Charakteristika:

Každý z nás někam patří. Jsme součástí různých skupin lidí – rodina, kamarádi ve školce, vesnice či město, kde žijeme... Poznáváme naši společnost a pravidla, která v ní fungují.

Čeho chceme dosáhnout:

- seznámit se s pravidly společenského soužití a spoluvytvářet je
- vytvářet pozitivní vztahy k sobě navzájem – rozvoj prosociálního chování mezi dětmi
- vytváření prosociálních postojů – rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu,
- sledování života člověka
- vnímání a aktivní prožívání toho, co se děje kolem nás, projevování svých pocitů
- uvědomovat si, že přesto, že se mezi sebou lidé různě odlišují, je důležité se navzájem respektovat

Co dětem nabízíme:

- rozhovory o tom, kdo patří do naší rodiny, vztahy a spolupráce v rodině, povolání rodičů
- seznamování a procvičování říkadel, básní, písni, tanečků
- společné aktivity – akce s rodiči, vystoupení dětí, divadlo, výstavy, návštěvy...
- umělecké ztvárnění prožitku – výtvarné, řečové...
- dramatická improvizace
- komunitní kruh
- volná hra
- povídáme si o významných dnech a různých mezinárodních dnech v průběh roku

Co se děti naučí:

- projevovat zájem o své okolí
- osvojí si základní vědomosti o rodině
- umí se orientovat v povolání, má znalosti o osobách, které jej provádějí, ví, čím jsou tyto osoby charakteristické a jaké nástroje potřebují ke své práci
- uvědomovat si, že patřím do tohoto světa, jsem jeho součástí a mohu jej ovlivnit
- uvědomovat si, že mezi námi žijí i lidé s rozličnými handicapami a že je to přirozené

5.3 PŘÍRODA JE NAŠÍM DOMOVEM – JSME JEJÍ SOUČÁSTÍ aneb Země je ze mě

Charakteristika:

Příroda je naším domovem, bohužel naše civilizace to mnohdy opomíjí. Často zapomínáme, že jsme její součástí a že jsme na ni závislí. Zároveň je příroda závislá na našem chování vůči ní. Abychom přírodě porozuměli, je potřeba s ní navázat vztah a pochopit, že je potřeba se k přírodě chovat s respektem a žít s ní co nejvíce v souladu. Potom, co toto zvládneme naučíme si vážit jejích darů, budeme se k přírodě chovat šetrně, abychom ji neničili. Častý pobyt v přírodě nás přivede do harmonie s přirozenými rytmy přírody v průběhu roku.

Čeho chceme dosáhnout:

- seznamování se a prohlubování znalostí o rostlinách a jejich využití
- základní poznatky o Zemi, vesmíru
- vnímání změn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- uvědomění si existence živé a neživé přírody
- sledování života v základních ekosystémech, ve kterých se během pobytu ve školce pohybujeme – les, louka, rybník...
- vytváření elementárních poznatků o zeměkouli, o vesmíru
- vnímat rytmy dne, týdne, měsíce a roku
- seznamování se a prohlubování znalostí o rostlinách a jejich využití
- podílení se na péči o rostliny a vnímání, co rostlina ke svému růstu potřebuje (bohužel nemáme vhodný pozemek k rozsáhlejšímu pěstování zeleniny, bylin, ovoce, přesto máme alespoň malý záhonek na kraji Remízku, kde se mohou děti aktivně účastnit procesu péče o půdu, setbu, pěstování a následné sklizení)
- získávání a osvojování si nových poznatků ze života zvířat – umět být ke zvířatům ohleduplný

Co dětem nabízíme:

- každodenní pobyt v nádherné pošumavské přírodě

- četba, vyprávění pohádek a příběhů s environmentální tematikou
- využití říkadel, básní a písní s tematikou z přírody
- různé výtvarné techniky s přírodní tematikou, land art
- pozorování počasí, okolní přírody
- volná hra v přírodě
- hry s environmentální tematikou
- třídění odpadu
- experimenty s vodou
- práce s přírodními materiály
- přímé pozorování živočichů v jejich přirozených podmínkách
- využití rostlinných materiálů ke hrám i k výzdobě
- péče o rostliny na záhonku
- přikrmování zvířat v zimních měsících
- hry zviditelňující vzduch (hry s bublinami, peříčky, větrníkem...)

Co se děti naučí:

- rozlišovat co je pro životní prostředí dobré a co mu naopak škodí
- chápat význam třídění odpadu
- chápat nutnost ochrany přírody a životního prostředí
- nebýt lhostejný a správně jednat
- poznat, pojmenovat a rozlišovat jednotlivé rostlinné druhy
- vědět, co rostlina potřebuje k růstu a čím je užitečná
- znát i jedovaté rostliny
- mít povědomí o tom, že jsme také součástí přírody, a tudíž o ni musíme pečovat a chránit ji, abychom ji nadále mohli využívat a těšit se z ní

5.4 TRADICE V SOULADU S PŘÍRODNÍMI RYTMY

Charakteristika:

V průběhu roku znovuožívujeme různé svátky, které byly pro naše předky přirozenou součástí jejich životů. Společně tak poznáváme různé tradice a zvyky typické pro naši kulturu. To vše v průběhu roku, v rytmu měnící se přírody. Oslava těchto svátků pomáhá orientovat se v čase a souvislostech, které je k pojí k přírodě.

Čeho chceme dosáhnout:

- vnímat pravidelný rytmus přírody
- seznámit se s tradicemi našich předků
- užít si radost ze společného slavení

Co dětem nabízíme:

- **Michaelská slavnost** – děti ve školce si prožijí překonání vlastního strachu při boji s drakem. Posílí tak schopnost čelit překážkám a nebezpečí. Společně s rodiči si pak užijí radost ze společného pouštění draků.
- **Martinská slavnost** – prožitek zkracujícího se dne. Sv. Martin jako symbol lidského soucítění, vzájemné pomoci a úcty. Tento den si počkáme ve školce na příchod tmy a společně se vydáme s vlastnoručně vyrobenými lampiony na malé večerní putování.
- **Svatý Mikuláš** – navštíví děti, poslechne si písničky a básničky a obdaruje je zdravým mlsáním.
- **Advent** – prožitek nálady adventního času – zamyšlení, tajemství, cesta k porozumění druhému člověku, vnitřní ztišení jako prostor pro druhého. Vánoce jako symbol příchodu nového života po období odumření (návrat Slunce, zrození světla z temnoty noci).
 - rukodělné práce s vánoční tematikou, poslech adventních příběhů, rukodělné činnosti s vánoční tematikou
 - návštěva Poutního kostela Sv. Anny a setkání s panem farářem
 - adventní spirála s darováním světla jako symbol naší cesty dovnitř, do našeho nitra někam hluboko, kde je ukryté světlo, které lze vynést na povrch a kterým můžeme prosvětlit sami sebe i všechno kolem nás
 - společná zimní slavnost s rodiči

- **Tři králové** – tento poslední vánoční svátek s dětmi v královských korunách a hábitech procházíme za zpěvu tříkrálové písně krajinu.
- **Masopust** – symbol živelnosti – cesta sebevyjádření, seberealizace, pocitu dostatku („hodování“) a radosti, podpora nápadů a experimentování, prožívání různých rolí. Užijeme si veselí ve vlastnoručně vyrobených maskách. Vtip a humor budeme hledat i v nonsensových básních.
- **Hromnice** – v toužebném očekávání příchodu jara a první bouřky si vyrobíme svíčku hromničku, která nás i naše zázemí před bouřkou ochrání. Vyslovíme prosbu za plodnost a úrodu.
- **Období půstu** – Půst je čtyřicetidenní období očisty našeho těla i mysli. Střídá dobu masopustního veselí. S dětmi v týdnu prožíváme kouzlo postních nedělí. Připravujeme tradiční pokrmy, hovoříme o myšlenkách, hodnotách
 - Pučálka neboli černá neděle – uvaříme si naklíčený hrách – pučálku.
 - Pražná neděle – s dětmi připravujeme tradiční pražmo.
 - Kýchavá neděle
 - Družebná neděle – věnujeme se přátelství.
 - Smrtná neděle – vyrábíme Moranu a pálíme na ohni. Pohřbíváme zimu i to temné v nás.
 - Květná neděle – poslední neděle před Velikonocemi, oslavujeme natrháním kočiček, symbolu radosti a naděje.
- **Velikonoční svátky** – v průběhu svatého týdne se věnujeme velikonočnímu tvoření, sejeme osení, pleteme pomlázky, hledáme první rašící bylinky.
- **Filipojakubská noc** – děti samy připraví hranici na oheň, ten pak společně zapálíme jako symbol očištění od zlé moci
- **Otevírání studánek** – společné symbolické vyčištění pramene po dlouhé zimě

Co se děti naučí:

- seznámení se různými legendami
- uvědomení si důležitosti překonat svůj vlastní strach
- pochopit, že pomoc lidem v nouzi by měla být přirozenou součástí našich životů

- uvědomit si radost ze společného sdílení a slavení s ostatními lidmi
- uvědomení si střídání ročních období ve vztahu k jednotlivým svátkům

5.5 POZNÁVÁME SVĚT

Charakteristika:

Naše Země je velice rozmanitým místem. Na cestě kolem světa můžeme nacházet nejen rozličné krajiny, ale také zde žijí lidé různých kultur, někdy ve velmi odlišných podmínkách, než jsou ty naše. Prozkoumáme tyto jiné kultury, zvyklosti, krajiny a budeme žasnout nad rozmanitostí světa, přírody a lidí.

Čeho chceme dosáhnout:

- vytvářet povědomí o existenci jiných kultur
- seznámit se s pojmem tolerance
- seznámit se s rozličností naší planety

Co dětem nabízíme:

- prohlížení rozličných encyklopedií
- čtení příběhů z jiných kultur
- v zimě stavba iglú
- tanec – radost z pohybu
- smyslové experimenty
- dramatizace
- rukodělné činnosti

Co se děti naučí:

- uvědomí, že existují jiné národy
- pochopí, že každý máme na této planetě své místo
- vnímat odlišnost jiných kultur a jiných krajin

6 Organizace vzdělávání

Děti jsou přijímány zpravidla ve věku od tří do šesti až sedmi let a jsou ve skupince 15 dětí. Každý den jsou přítomni 2 dospělí průvodci – pedagog a asistent pedagoga/lesní chůva, případně 2 pedagogové.

Kritéria pro přijímání dětí do Lesní mateřské školy Remízek jsou uvedena v aktuálním Provozním řádu. Přijaté děti jsou dle zákona o Správním řádu zveřejněny pod identifikačním číslem, a to na webových stránkách organizace a osobním emailem rodičům, možné je i vyvěšení dokumentu s čísly přijatých dětí v prostorách Remízku.

Odpovědnou osobou za správný proces přijímání dětí je ředitel Lesní mateřské školy Remízek.

7 Evaluační systém

Tím, že pracujeme vždy ve dvojicích – pedagog-asistent/chůva, případně pedagog-pedagog, je nejčastější formou denní evaluace pracovníků navzájem v součinnosti s autoevaluací. Hodnocení lze řešit i na společných schůzkách – pedagogických radách, které bývají obvykle 1x za měsíc, případně častěji dle potřeby. Pedagogické rady mají dvě hlavní části provozní a pedagogickou. Výstupy z pedagogických rad se provádí formou písemného zápisu, který je v elektronické podobě uložen u ředitelky organizace a všichni pedagogové ho získávají mailem. V lednu a červnu vypracovávají pedagogové i asistenti autoevaluační formulář (příloha č. 4).

Další částí evaluace je vyhodnocení tematických celků, na kterém se podílejí všichni pedagogové (viz příloha č. 1). Tato evaluace probíhá vždy po ukončení tematického celku.

Evaluace týdenních vzdělávacích plánů probíhá průběžně ústní formou mezi všemi průvodci, případně e-mailovou komunikací.

Minimálně 3x za rok dochází k vyplnění Podrobného přehledu o individuálním rozvoji a učení dítěte (příloha č. 3). Je ustanovena funkce klíčového pedagogického pracovníka, který má na starosti vždy několik dětí a u těchto dětí vypracovává přehled jejich o individuálním rozvoji a učení.

Rodiče mají minimálně jednou za pololetí nárok domluvit si v předem nabízených termínech konzultaci s pedagogy.

Ceníme si jakékoliv zpětné vazby od rodičů. Rodiče se mohou vyjádřit kdykoliv průběhu roku při osobním kontaktu, emailem či telefonicky. Na závěr roku mají možnost se vyjádřit anonymně zodpovězením otázek v dotazníku (příloha č. 5).

Ředitelka provádí 2x za rok hospitaci a vypracovává hospitační zprávu, kterou s daným pedagogem následně probere při osobní schůzce.

Na závěr školního roku dojde k přehodnocení ŠVP a změny jsou písemnou formou aktualizovány.

